
Gränsöverskridande clearing och avräkning för dagen före- och intradagskoppling - överföringsformer mellan olika centrala motparter avseende energiutbyte för svenska elområden

- (1) Förordning (EU) 2015/1222 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning (förordning (EU) 2015/1222) utfärdades av Europeiska kommissionen och trädde i kraft den 14 augusti 2015.
- (2) Förordning (EU) 2015/1222 fastställer harmoniserade bestämmelser för den gemensamma dagen före- och intradagskopplingen i syfte att skapa ett tydligt juridiskt ramverk för ett effektivt och modernt system för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning. Detta främjar en unionsomfattande elhandel som i sin tur möjliggör effektivare användning av elnätet och ökad konkurrens, vilket gynnar konsumenterna.
- (3) Av effektivitetsskäl och för att så snabbt som möjligt genomföra en gemensam dagen före- och intradagskoppling, bör kopplingen utnyttja befintliga marknadsoperatörer och redan existerande lösningar där så är lämpligt, utan att detta begränsar konkurrensen från nya operatörer i enlighet med förordning (EU) 2015/1222.
- (4) Den 23 december 2016 informerade den svenska systemansvariga för överföringssystemen, Affärsverket Svenska kraftnät (Svenska kraftnät), Energimarknadsinspektionen om att de berörda nominerade elmarknadsoperatörerna inte hade kommit överens om hur den gränsöverskridande clearing och avräkningen för energiutbyten i svenska elområden ska hanteras, vilket var avsett att ingå i arrangemangen som rör mer än en nominerad elmarknadsoperatör i ett elområde i enlighet med artikel 45 och 57 i förordning (EU) 2015/1222. Därför ska överföringsformerna beslutas av Energimarknadsinspektionen i enlighet med artikel 68(6) i förordning (EU) 2015/1222. Energimarknadsinspektionen betraktar beslutet om gränsöverskridande clearing och avräkning för energiutbyten som en del av beslutet om arrangemang i enlighet med artiklarna 45 och 57.
- (5) Artikel 68 i förordning (EU) 2015/1222 om gränsöverskridande clearing och avräkning för dagen före- och intradagskoppling fastställer den juridiska grunden för dessa överföringsformer och föreskriver att:
  1. *De centrala motparterna ska säkerställa clearing och avräkning för alla matchade order inom rimlig tid. De centrala motparterna ska agera som motparter till marknadsaktörerna för alla deras affärer när det gäller de finansiella rättigheter och skyldigheter som uppstår till följd av dessa affärer.*
  3. *De centrala motparterna ska agera som motparter till varandra i samband med energiutbyte mellan elområden när det gäller de finansiella rättigheter och skyldigheter som uppstår till följd av dessa energiutbyten.*
  6. *Utan hinder av punkt 3 kan ett överföringsombud agera som motpart mellan olika centrala motparter för utbyte av energi, om de berörda parterna ingår en särskild överenskommelse om detta. Om ingen överenskommelse kan nås ska överföringsformerna beslutas av de tillsynsmyndigheter som har ansvaret för de elområden mellan vilka det behövs clearing och avräkning för utbyte av energi.*

(6) Energimarknadsinspektionen har övervägt ett antal olika överföringsformer för gränsöverskridande clearing och avräkning för energiutbyten i de svenska elområdena, överföringsformer som var och en har olika positiva och negativa effekter. Förordning (EU) 2015/1222 strävar efter att koppla ihop dagen före- och intradagsmarknaderna i EU, och detta är en process som fortfarande pågår vid tidpunkten för detta beslut. Av den anledningen är det ännu inte möjligt att se den fulla effekten av förordningen. De beslutade överföringsformerna för gränsöverskridande clearing och avräkning för energiutbyten är de mest lämpliga utifrån rådande omständigheter, i synnerhet med beaktande av den korta tid som är kvar innan marknadskopplingen ska vara på plats.

Energimarknadsinspektionen kommer emellertid noggrant att övervaka hur konkurrensen mellan de nominerade elmarknadsoperatörerna utvecklas och kommer, om det visar sig nödvändigt, att ingripa för att förhindra att konkurrensen snedvrids, i syfte att säkerställa att lika villkor råder för de nominerade elmarknadsoperatörerna. De överföringsformer som presenteras i detta dokument innebär inte något hinder för Energimarknadsinspektionen att utvärdera och ändra de valda överföringsformerna om detta är nödvändigt för att *bland annat* säkerställa icke-diskriminering, rättvisa spelregler för de nominerade elmarknadsoperatörerna och marknadsaktörer i allmänhet eller säkerställa en kostnadseffektiv avräkning i de svenska elområdena.

Energimarknadsinspektionen har fört en dialog med relevanta nominerade elmarknadsoperatörer och Svenska kraftnät under processen för att ta fram dessa arrangemang.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Dessa överföringsformer gäller för gränsöverskridande clearing, avräkning och överföring för energiutbyte för svenska elområden i överensstämmelse med artikel 68(6) i förordning (EU) 2015/1222.
2. Dessa överföringsformer ska tillämpas av alla nominerade elmarknadsaktörer som tillhandahåller dagen före- och/eller intradagstjänster i något av de svenska elområdena.

Artikel 2

Definitioner och tolkning

1. De begrepp som används ska ha samma betydelse som definitionerna i artikel 2 i förordning (EU) 2015/1222 och förordningen (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel.
2. I dessa överföringsformer gäller följande, om inte sammanhanget kräver något annat:
  - a) singular form inbegriper plural och omvänt,
  - b) rubrikerna har endast införts för att underlätta läsningen och påverkar inte tolkningen av överföringsformerna; och
  - c) varje hänvisning till lagstiftning, förordningar, direktiv, beslut, instrument, koder eller andra antagna akter ska inbegripa eventuella modifieringar, utvidgningar eller nya antaganden när de träder i kraft.

Artikel 3

Clearing och avräkning

1. Varje nominerad elmarknadsoperatör i svenska elområden ska antingen själv fungera som central motpart eller i denna uppgift företrädas av någon, för gränsöverskridande clearing och avräkning för dagen före- och/eller intradagskopplingen. De ska upprätta nödvändiga avtal och och finansiella arrangemang.
2. Centrala motparter i svenska elområden ska agera motpart till varandra för gränsöverskridande clearing och avräkning för energiutbyten i enlighet med artikel 68.3 i förordning 2015/1222.

Artikel 4

Överföring

1. Överföringsformerna gäller alla svenska elområdesgränser.
2. Gränsöverskridande energiutbyten till följd av dagen före-koppling består av:
  - a. **Fysisk överföring:** fysiskt energiutbyte genom nominering i enlighet med utfallet/resultatet från dagen före-kopplingen (kommersiella flöden) eller genom en lämplig

planeringsprocess mellan de nominerade elmarknadsoperatörerna eller de centrala motparter som företräder dem, den systemansvarige för överföringssystemet och där det är tillämpligt, överföringsombud; och

b. Finansiell överföring: clearing och avräkning mellan centrala motparter.

3. Gränsöverskridande energiutbyten till följd av intradagskopplingen består av:

a. Fysisk överföring: fysiskt energiutbyte genom nominering i enlighet med utfallet/resultatet från intradagskopplingen (kommersiella flöden) eller genom en lämplig planeringsprocess mellan de nominerade elmarknadsoperatörerna eller de centrala motparter som företräder dem, den systemansvarige för överföringssystemet och där det är tillämpligt, överföringsombud; och

b. Finansiell överföring: gränsöverskridande clearing och avräkning mellan centrala motparter.

Artikel 5

Överföringsformer

1. De nominerade elmarknadsoperatörerna eller deras centrala motparter verksamma i svenska elområden är ansvariga för sin egen fysiska och finansiella överföring till följd av dagen före-kopplingen och/eller intradagskopplingen. Den finansiella överföringen skall organiseras genom finansiella överenskommelser som slutits mellan centrala motparter eller nominerade elmarknadsoperatörer.
2. De nominerade elmarknadsoperatörerna verksamma i svenska elområden ska samarbeta med Svenska kraftnät i att etablera relevanta arrangemang för den fysiska överföringen av energi.
3. De nominerade elmarknadsoperatörerna eller deras centrala motparter ska uppfylla villkoren för att vara balansansvarig.
4. De nominerade elmarknadsoperatörerna eller deras centrala motparter ska nominera de kommersiella flödena för sina gränsöverskridande energiutbyten till Svenska kraftnät.

Artikel 6

Kostnader för clearing och avräkning

1. De nominerade elmarknadsoperatörerna eller deras centrala motparter har rätt att få täckning för sina kostnader för clearing och avräkning med hjälp av avgifter eller andra lämpliga mekanismer, om kostnaderna i enlighet med artikel 77 i förordning (EU) 2015/1222 är rimliga och proportionella.
2. De centrala motparterna ska sträva efter effektiva former för clearing och avräkning för att undvika onödiga kostnader och för att återspegla den uppkomna risken i enlighet med artikel 77 i

förordning (EU) 2015/1222. Formerna för gränsöverskridande clearing och avräkning eller alla materiella förändringar av sådana överenskommelser ska av de centrala motparterna lämnas till Energimarknadsinspektionen i tillräckligt god tid innan de träder i kraft och vara föremål för Energimarknadsinspektionens godkännande.

Artikel 7

Genomförande

1. Genomförandet av överföringsformerna ska ske enligt artikel 15 i Svenska kraftnäts arrangemang som rör mer än en nominerad elmarknadsoperatör i ett elområde i enlighet med artikel 45 och 57 i förordning (EU) 2015/1222.